

„Положај доиста величанствен, особито за онога, који удаљен од мјетежа свјетскога, себе расуђивању посветити жели; мјесто које побуђује у човјеку и нехотице дубоку и живу побожност и благовјенство“;

Архимандрит Герасим Петрановић, Повијест о Светорожедственском манастиру Драговићу...

Манастир Драговић се налази на ријеци Цетини у Далмацији, Република Хрватска. То је један од три историјска српска манастира у Далмацији, поред манастира Крка и Крупа. Подигнут је 1395. године. Године 1480. турска навала га је опустошила. Након тога стајао је пуст двадесет година, а онда је обновљен, да би 1590. опет његови монаси напустили манастир због глади. Иза тога био је пуст седамдесет година, а онда га је 1694. обновио епископ Никодим Бусовић. Четири године касније манастир је опет напуштен, пред турском. Послије Карловачког мира 1699. године Цетинска крајина је потпала под млетачку власт па су се драговићки монаси вратили у свој манастир. Због нестабилног тла, на којем је био саграђен манастир, и велике влаге, по дозволи млетачке владе 1777. године је почело премјештање манастира. Нови манастир је основан на мјесту званом Виногради. Њега је касније довршио игуман Јеротеј Ковачевић. Освећење манастира и нове цркве било је 20. августа 1867. г. Међутим, само нешто мање од сто година касније, обистиниле су се ријечи манастирског љетописаца који је записао: „Од свих манастира Драговић је среће најхудије“. Педесетих година 20. вијека због изградње хидроелектране на Цетини манастир је поново измјештен, а више хиљада српског православног народа из плодне цетинске долине расељено је, махом у Србију. Злу судбину коју је љетописац уочио манастир Драговић је доживио и 1995. године и подјелио је са српским православним народом из Далмације. Поново је опустошен. Драговић је до 1995. године чувао у својој библиотеци и ризници велике драгоцености. Ту се могао видјети октоих из 14.вијека, минеј за мјесец мај из 1531. године, писан у Студеници, једна књига штампана у Острогу 1594., крмчија штампана у Москви 1653. итд. Ту су и кратки записи Доситеја Обрадовића, који је на својим

путовањима свраћао и у манастир Драговић. Исто је чинио касније српски пјесник Лаза Костић, као и Симо Матавуљ. У манастирској ризници чувао се антиминос патријарха Арсенија Чарнојевића из 1692. и два јерусалимског патријарха Доситеја од 1701. године. Ту се чувао, међу осталим, и ручни крст игумана Василија из Косјерева од 1739. године.

Положај

Од места Врлике према Кољанима, низводно уз реку Цетину и некад питому и плодну цетинску Крајину, стизало се до стародревног манастира Драговића. Данас се много тога изменило; плодна цетинска поља преплављена су водом вештачког језера Перућа, а манастир је премештен на брдо изнад леве обале тока цетине. Пре него што се стигне до манастира, још из даљине, виде се остаци утврђења Градине, који се налазе на једном узвишћеу у близини данашњег манастира Драговића. Супротно од ове утврде, а североисточно од манастира, налази се брдо Коса, са кога се пружа поглед на Цетинску крајину која је међена планинским масивима Динаре, Свијлаје и Козјака [1].

Назив манастира

По летопису „Повијест о Светорождественском манастиру Драговић у Православној Епархији далматинској“, који је написао архимандрит Герасим Петрановић 1859. Године, а који се чува у манастирској ризници, манастир Драговић је прозван по имену Драга који је са браћом Дабром (Добром) и Вуком прешао из Босне у Цетинску крајину. По Вуку је прозван један мост – Вуковићев мост – подигнут је на реци Цетини, који се сада налази под водом језера Перућа. Једно село у близини манастира се и данас се зове Дабар. Још једно предање говори о постанку имена манастира Драговића. Како у непосредној близини старог манастира Драговића извире речица Драговић, по народном предању манастир је добио име по имени те речице [1].

Иконостас

Данашњи распоред престоних икона је скоро исти као и на претходном иконостасу цркве манастира Драговића, и то: архангел Михаило, Богородица са Христом – царске двери – Христос као архијереј и свети Јован Крститељ. На старом иконостасу, манастирског храма, изнад престоних икона, налазиле су се још три иконе: Христова молитва у Гестиманском врту, Тајна вечера и Рођење Богородице. Ове три иконе временски припадају крају 17. Вијека, за разлику од престоних икона које су највјероватније настале половином 18. Вијека. Поред временске разлике уочљива је и разлика у иконописачком квалитету. Иконе: Тајна вечера, Молитва у Гестиманистији и

Рођење Богородице су зрели зографски радови у којима још увек одише дух српске средњовековне иконописачке традиције. На садашњем иконостасу икона Тајна вечера је смештена изнад врвених двери, а иконе са представом Молитве у Гестминистији и Рођење Богородице налазе се у олтару. Иконе су сребром оковане, а на неким је запис. На икони архангела Михајла, у десном доњем углу, урезан у текст: „Вуко Сударевић начерта 1767“ и „Ман. Драговић 1783.“ На икони Богородица са Христом, поред литургијског текста искуцан је и запис: „Венеција 1775“. Ова икона као и икона са представом Христа /престоне иконе/ оковане су у Венецији за време Герасима Адамовића, игумана манастира Драговић./

На царским дверима у медаљонима представене су Благовести, затим старозаветни цареви – пророци Соломон и Давид и у доњем делу пророци Данило и Исаија. На ђаконским дверима представљени су архангели Михајло и Гаврило. Иконостас се завршава уобичајеном сценом Распећа Христовог испод кога су Богородица и апостол Јован.

Велика икона са представом Богородице и Христа /61x97cm/ са сребреном круном налази се изнад десне певнице. Ова икона као и икона истих димензија са представом архангела Михаила, која се налази изнад леве певнице, спадају међу најстарија иконописачка остварења у манастиру Драговићу. По начину израде и уметничким одликама те иконе припадају сликарском стваралаштву друге половине 17. Вијека. Поред ових икона у наосу цркве налази се још неколико икона које су рађене на платну у другој половини 19. Вијека. У олтару се налази један број икона, углавном из 18. Вијека. Посебно се издваја икона Богородице са Христом /23x29cm/ на којој је запис „Партеније Ђурић“. Три иконе истих димензија /30x45cm/: апостол Андреј и јеванђелисти Лука и Јован, припадају истом аутору. Међу вреднија иконографичка остварења спада и икона на којој су заједно представљени свети Георгије свети Димитрије /32x39,5cm/. Међу зографска остварења може се сврстати и икона на којој су приказани цар Константин и Јелена /25,5x32/ [1].

Мошти

У малом кивоту драговићке цркве чува се део моштију светог Георгија, „српског просветитеља и архиепископа од свете и богомизабране лозе Немањића“. По народном предању, српски калуђери после пожара на Светој Гори, понели су са собом мошти овог српског светитеља, као и књигу са његовим житијем и записом из 1405. Године. Поред моштију чува се и запис исписан на хартији да су мошти нађене у манастиру Куманици на Лиму. Изнад текста је и печат манастира Куманице. Пошто је манастир Куманица разорен, мошти су дате на чување Антонију Симовићу из Бијелог Поља. Део тих моштију данас се налази у цркви манастира Драговића. У кивоту се налази фрагмент ризе светог Спиридона донешен са острва Крфа, где почивају мошти овог светитеља.

Ризница манастира Драговића

Данашња манастирска ризница није пребогата с обзиром на дуго историјско постојање манастира Драговића. Разлог томе су честа пустошења ове светиње. Само до 1699. Године манастир Драговић је шест пута рушен и пљачкан, а калуђери растерани. Велики део манастирских драгоцености: рукописних и штампаних богослужбених књига, црквених ствари (утвари), сакралног текстила и других ствари драговићки калуђери су пренели у манастир Грабовац. Када је 1590. Године дабробосански митрополит Аксентије /1589-1601/, обилазећи цркве и српски наорд у Далмацији, укорио драговићке монахе што напустише свој манастир, свој постриг. Међутим, када је митрополит сазнао да су они основали нови манастир Грабовац, захвали Богу што калуђери манастира Драговић нису заборавили свој завет. Поред тих недаћа и честа премештања манастира Драговића, као и зиб времена, учинили су своје. Ипак, садржај ризнице манастира Драговића и данас сведочи о духовном богатству и историјској прошлости српског народа у далматинским пределима. Један део поменућемо и овде.

Антиминиси

Манастирска збирка поседује збирку антиминиса, изузетно вредну како по уметничкој обради, тако и по времену настанка. Посебно се издваја антиминс патријарха Арсенија III Чарнојевића из 1692. Године, који је уједно и први антиминс код Срба отиснут са бакрорезне плоче. Поред антиминса патријарха Арсенија у манастирској ризници налазе се још и антиминиси јерусалимског патријарха Доситеја из 1701, митрополита Павла Ненадовића и два антиминиса владике Венедикта Краљевића.

Посебну реткост представља антиминс, уметничко дело, Христифора Жефаровића око 1752. Године. Бакрорезна плоча са које је отиснут „сеј жртвеник“ до данас није пронађена. Централно место на овом антиминису заузима представа Полагање Христовог у гроб, а у позадини је свети град Јерусалим. Изнад ове представе, у облацима, су анђели са представом свете Тројице. Текст је исписан на славеносрпском и грчком језику, као и сигнатура самог аутора: „От Христ. Жеф. Илл. Рас общч. Због“ Овај антиминс освештао је 1767. Године митрополит црногорски Сава. Као изузетно редак сактално-текстилни експонат излаган је једно време у Меморијалном музеју Христофора Жефаровића у манастиру Бођанима[1].

Сакрални метални предмети

У ризници манастира Драговића чува се осам дуборезних крстова, филигрански ковани, од којих је један и позлаћен. На једном од крстова је текст: „В манастир:иеромонах: Теофил: Милкович, би настојник Теодор. 1790“. На другом крсту, који је нешто мањи, утиснут је запис/

„Рукоделац Панто“ Поред многобројних предмета који се чувају у манастирској ризници посебно се издвајају два путира, један барокни, венецијански рад, украшен биљним орнаментима и представама анђела. На унутрашњој стопи овог путира сачуван је запис: „Сиј путир м/анастира/: Д/раговића/ + Леонтије: Милкович трудом учинисе: 1783“. На другом путиру, на стопи су искуцани симболи јеванђелиста, а на рубу је запис: „Приложени Петар Скоро у спомен“. У манастирској цркви и ризници налази се шест свећњака, на једном од њих очуван је запис „Јеромонах Јоаким Кришка“, а на другом само „Ман. Драговић“. У манастирској ризници налазе се два већа и два мања кандила, кашичица, врло лепе анафорнике, копља, миросаљке и петохлебница. Међу металним драгоценостима манастира Драговића посебно се издваја сребрени кивот, рађен техником филигранском и гранулације, а украшен емаљом. На предњој страни овог кивота урезана је представа Распеће Христово са Богородицом и апостолом Јованом; свети Јован Златоуст и Василије представљени су на бочним странама, а на полеђини и свети Георгије. На кивоту је запис: „Сеј кивот манастира Драговића“. Поред поменутих сакралних металних предмета у манастирској ризници се чува велики број других драгоцености, највише заветних /вотивних/ предмета, прстења, старог новца и друго [1].

Библиотека

Некадашња манастирска библиотека била је богата књигама, како рукописним тако и штампаним. Посебну вредност представља збирка рукописних богослужбених књига. Минеј за месец мај преписао је, како сведочи запис, многогрешни расодер Григорије за проигумана Василија у манастиру Студеници 1531. Године. Из овог времена је и рукописни Минеј за месец јуни. У октоиху, такође из 16. Века, налази се потпис јеромонаха Јеремије из манастира Житомислића са годином 1649. Времену 16. Века припада Псалитр с последованијем и два Требника. Велико Еванђеље /16-17./ илустровано је исцртаним минијатурама еванђелиста код сваког заглавља. Недостаје

еванђелист Матеј. Велики број рукописа у библиотеци манастира Драговића потиче из 18. Века. То су Дополитељни требник /2 комада/, Служба српским светитељима из 1740. Године, Чудеса Богородице /2 комада/ Слова и разно које је преписао 1. Јуна 1773. Године многогрешни Стефан Марковић, магистер у Врлици и Толковани декалог са сачуваним записима Спиридона Алексијевића, Скрадин 1794. Године. Алексијевић је аутор Катихизиса штапаног у Венецији 1811. Године, па се оправдано сматра да је и аутор овога дела. У овом рукопису сачуван је и попис Митрофана Хиландарца из 1798. Године.

Читуља од Сарандара, Молебнија молитви и Молитво слово, дело Антонија Раничића, 14. Август 1875. Године, припадају стваралаштву 19. Века.

Поред ових рукописа у манастирској библиотеци се налази још 48 примерака разних рукописа уџбеника /катихизиц, историја, икономија, логика, психологија, астрологија, догматика, моралка, ерменевтика, реторика и физика/, као и разне белешке, поуке, полемике, тумачења и граметике, грчки и српске./

Драговићки монаси, ако су и прелазили у неки други манастир, остали су и даље везани за свој постриг и најчешће га даривали књигама и црквеним сасудима. Макарије Обрадовић, као јеромонах манастира Драговича отишао је у манастир Хиландар где је касније постао хиландарски проигуман. Пред смрт 1722. Године завештао је манастиру Драговићу велику Библију и Житија светих. Његов пут следео је и његов синовац, Атанасије Обрадовић, који је као и драговићки пострижник прешао у манастир Хиландар. Атанасије је даровао манастиру Драговићу неколико књига међу којима и Богословље светог Јована Златоуста. Проигуман манастира Хиландара, Митрофан, такође је био приложник. У књизи Канон сачуван је запис: „Сију књигу приложи во храм Рождества Пресвете Богородице у Драговићу јеромонах Митрофан проигуман Хиландарски 1780. Септембар.“ Поред манастира Хиландара вратство манастира Драговића одржавало је блиске везе и са манастиром Студеницом. У писму студеничког игумана Константина упућеног 1799. Године драговићким калуђерима Петру и Павлу, каже се, да је братство манастира Студенице, преко Анте Самарџића из Сарајева, примило послате дарове.

Један сачуван запис у Римничком србљаку, штапан у Римнику 1761, године, говори о путошћу старих богослужбених књига. Године 1763, епископ арадски Синесије који је приредио за штампу ову књигу, дарује један примерак Србљака – Правила молебнаја-великом српском родољубу фелдмаршалу Микашиновићу. Пар година касније, 1768, исту ову књигу владика Данило Јакшић дарује Никанору Рајевићу за манастир Крку. Макарије Крнета преузео је овај Србљак 1783. Године за цркву у Скрадину. Касније, не зна се поуздано када, овај Римнички србљак доспео је у манастир Драговић где се и данас налази.

На многим књигама које се чувају у библиотеци манастира Драговића налазе се исписаним записи хоповског јерођакона Доситеја Обрадовића које је крајем 1764.године, после рукуположења за јеромонаха у Стањевићима, прешао у Далматинско Косово и једно време боравио у манастиру Драговићу.

Творац савременог српског језика, Вук Караџић, одржавао је блиске везе са манастиром Драговићем, а посебно са игуманом Јеротијем Ковачевићем. У преписци са овим угледним игуманом, Вук обећава да ће посетити ову светињу, али се не зна да ли је то и учинио. Међутим, остало је писано сведочанство да је Вук послао манастиру Драговићу, као прилог, 50 форинти. Његова књига, Српске народне пјесме, продавана је у манастиру Драговићу, а игуман Јеротеј Ковачевић скупљао је српске народне песме и пословице и слао их Вуку./

Угледни српски приповедач Иво Ћипико, док је боравио у Врлици, често је навраћао у манастир Драговић. Године 1909. Ћипико је написао једну посвету приликом годишњице архимандата Силвестера Боговца, тада старешине манастира Драговића, „Једна седамдесета обљетница слави се тамо гдје хладна бистра вода Драговић утјече у мирну Цетину, доживљује је високочасни архимандрит, отац Силвестер Боговац.“/

Никодим Милаш, угледни архијереј и писац многих дела, књига и студија из историје и црквеног права, замонашен је 1873.године у манастиру Драговићу. За тај манастир владика Никодим остао је дубоко везан, сећајућу се свог монашког пострига и драговићких калуђера који су га, како сам каже радо примили.

По инвентару, данашња библиотека манаситра Драговића има 761 наслов, или преко 1000 књига. Поред рукописаних књига, манастирска библиотека има доста штамених богослужбених књига, као и књига разне садржине из XVIII и XIX века. Један број књига је на грчком, латинско, италијанском и руском језику. Од старих штамених књига издваја се књига О светом Василију, штампана у Острогу 1594, и једна Крмчија, штампана у Москви 1653.године. Библиотека манаситра Драговића и данас прибавља нове књиге и сваким даном постаје богатија./

Поред књига у манастирској библиотеци налази се и један део сачуване манастирске архиве, разних докумената и велико број старих фотографија.

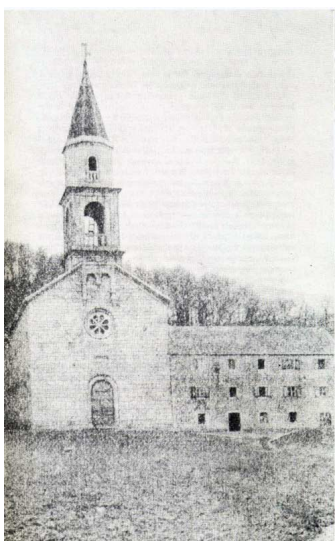
Гробље

Код улаза у стару цркву манастира Драговића постојао је гроб архимандрита Стефана Дубајића. На каменој плочи са крстом било је уклесано име и 13.мај 1816.године, дан смрти игумана Стефана. Препис овог записа сачуван је у Псалтиру, штампаном у Москви 1704.године, који се чува у библиотеци манастира Драговића.

Североисточно од данашње манастирске цркве налази се заједничка гробница драговићких калуђера чији су посмртни остацу премештени са старог манастирског гробља, које је заједно са црквом потпљено језером Перућа. Посебно спомен-обележје подигнуто је јеромонаху Лукијану Милковићу, које је рођен 10. фебруара 1824. године у Имотском, умро 3. фебруара 1869. године. Ту су и два новија гроба, протосинђела Рувима Штбца /1910-1968/ и јеромонаха Касијана Арнаутовића /1915-1979/ [1].

Историјат

Постанак манастира

Данашњи манастир Драговић је треће манастирско здање и на трећем локалитету. Првобитно, манастир је био смештен у заклоњену увалу, као готово сви српски средњовековни манастири, на самом извору речице Драговић. Подигнут је крајем 14 века 1395, вероватно после Косовске трагедије, када су многи српски крајеви потпали под власт „Исламалићана“. Недуго после Косовске битке, 1389. Године, биле су три значајне сеобе Срба из Босне у Далмацију. Прва сеоба била је 1394, друга 1397 и трећа између 1413. и 1417. године, о којој сазнајемо из извештаја далматинског проведитора Антонија Контаринија упућеног млетачкој влади 28. 12. 1418 године. Он у том извештају наводи да је из Босне у Далмацију прешло доста народа, међу којима и 5000 добрих војника.

О тим тешким данима писао је и Симеон Кончаревић, познати владика далматински. У свом Летопису он бележи да после Косовске битке нису настала тешка времена за

Србију, него и за православни народ у Босни, нарочито после смрти босанског краља Стефана Твртка. За време краља Твртка, четири године пре оснивања манастира Драговића, подигнута је једна од православних цркава на подручију Далмације – Црква Светог Спаса у Цетини [1].

Стари манастир Драговић

Стара црква манастира Драговић била је скромна грађевина, окружена са свих страна манастирским зградама. Звоник са изгледом на преслицу и малим звоном на коме је била утиснута година 1720, уздизао се изнад западног портала. Црква је имала двоја врата и черити прозора. Изнад западних врата постојала је плоча са записом да је манастир обновљен у времену игумана Викентија 1749. Године, а на Часној трпези уклесана је година 1779. Та камена плоча и данас чини основу Светог престола манастирске цркве. Изнад прозора на олтарској апсиди постојала је такође мермерна плоча са натписом да је олтар обновљен у времену игумана Леотија 1771. Године. Изнад хора, под самим звоником, била је капела посвећена Светој Параскеви – Петки. У сару манастирску цркву, као и остала манастирска здања, било је узидано доста камених плоча; једна са старог жртвеника на којем је уклесан текст да је жртвеник подигао Тит Аурелије шумском богу Силвану. Други камени блок је рељефна представа са два лава. Оба ова римска споменика данас се чувају у манастирској ризници.

Крајем 15. Века, 1480. Године, манастир Драговић је опљачкан од стране Турака, а калуђери растерани. После нешто више од 20 година манастир је обновљен, да би 1537. Године поново страдао при походу турске војске да освоји утврђени град Клис. Године 1585, пет драговићких калуђера: Пајсије, Евстасије, Стефан, Герасим и Дионисије прешли су на подручије Будимске епархије и тамо основали манастир Грабовац [1].

Зидане новог манастира

Због велике влаге и неподобног терена стари манасти Драговић био је склон рушењу. Архимандрит Герасим у свом летопису је забележио: „Ако је због тихе и глухе пустиње, због гораста одасвуда окружавајуће природе, и због дражесног жубора и кривудања, особито у летње време добија речива Драговић, мјесто на коме манастир лежи најбоље за пустињачки живот и приличило: то је напротив и многогодишње искуство доказало да вода. Нарочито у зимње вријеме, извирући на премного мјеста које из главног врела које испод самог манастира, рије и поткопава основ св. Обитељи. Зато су зидови манастирски и цркве од времена на време попуштале и пуцале, тако да су се зданија често оправљати и понављати морала; па поред свега тога опет би исту штету трпели ... Поред тога неописана влага грдно би штету особито човјечијем здрављу узроковала“. Све те околности приморале су манастирско братство да промени локацију и пресели манастир на здравије мјесто.

Са дозволом млетачких власти, драговићки јеромонах Викентије Стојисављевић започео је 1777. Године зидање новог манастира на месту званом „Виногради“, удаљеном „четврт сата према Истоку“ од самог манастира Драговића. Због неспоразума са братством ново здање није довршено, а саграђени део касније је страдао у пожару. Овај започети труд настављен је тек 1846. Године у време игумана Јеротеја Ковачевића. Тај догађај Летопис описује овако: „Дом је овај саграђен на два пода са десет ћелија, осим успремни мјеста при земљи. Положај је доиста прекрасан. Лежи на подне при положају бражуљка Коса, а новоуздигнута шума и воћњак ките га са сјевероисточне стране; а лево у врло малом растојанију види се и млин манастирски, камени мост, турска грађевина. Поред дома пак протежу се у милом виду зелене ливаде, које испресецају ријеке Цетина и Драговић, а дуж ливаде с ону страну цетине пружала се царска цеста или друм који у Сињ и Врлику води. Са стране западне крај новог здања манастирског положен је 1856. Основ велељепној новој цркви која ће сва од кресаног камена бити“. Новоподигнута црква била је доста велика, дуга 22м, широка 10,4м, а висока 13,6м. Црква се одликовала псеудо-романским стилем са високим звоником 28,6м на западној страни храма. Изнад западног портала уграђена је камена плоча са записом да је црква саграђена за вријеме епископа Стефана, архимандрита Герасима и настојатеља Илариона Торбице 1860. Године у част Рождества Пресвете Богородице. На цркви су постојала двоја врата и десет прозора, пет на јужној, а пет на северној страни. На месту где је био стари манастир подигнута је капела Свете Петке. Нова црква манастира Драговића освештена је 20. августа 1867. Године [1].

Пресељење манастира

Данашња црква манастира Драговића подигнута је 1958, године. По архитектонским одликама данашња манастирска црква сродна је са осталим црквама тог подручја. То је

једнобродна грађевина зидана од тесаног камена са старе цркве. Уз западни портал узидан је четвороугаони звоних са романским одликама. Уз северну страну цркве пренешена је капела Свете Петке која се налази на старом црквишту првобитног манастира Драговића. Са јужне стране драговићке цркве подигнута је манастирска кућа, такође грађена од тесаног камена./

Манастир Драговић са својим братством имао је велики удео у целокупном животу православних Срба Далмације. Угледни игумани и настојатељи ове светиње били су као чланови многих црквених и политичких тела главна спона вратског живљења српско и хрватског народа на овом подручју. Не мало број драговићких монаха учествовао је у многим бунама и ратовима за правду и право опстанка. Кроз све бурне догађаје у својој прошлости манастир Драговић се одржао до данас. После тешких пљачки и разарања манастир Драговић је изгледао, како сведоче сачувани записи, као „обрано грожђе“. Историјски извори говоре, да је од три манастира на подручју Далматинске епархије, манастир Драговић био „најхуће среће“.

Данашње манастирско братство чине три монаха од којих је један на послушању у манастиру Крки. Приликом последњег пресељења манастира Драговића и стварањем вештачког језера за хидроцентралу Перуђе, манастирско имање је потопљено тако да је манастир остао без земље. Пресељење манастира Драговића на данашњу локацију извршено је у време када је Епархијом далматинском управљао епископ горњокарловачки Симеон. Велики труд приликом пресељења манастира уложио је сплитски парох протојереј-ставрофор Марко Плавша, родом из Дабра. Нови манастир Драговић освећан је на Малу Госпојну 1959. године на тај дан, Милица Боговац, Српкиња са оближњег места је испевала ове стихове:

„...Драговићу славни манастире,
Твоје име никад не умире,
Драговићу и Цетино ријеко,
Љепоте вам нема на далеко...“

Бројно српско становништво које је некада било насељено уз реку Цетину, стварањем језера расељено је у мног крајеве наше земље. Манастир Драговић данас искључиво живи од прилога својих верника, а радо га се сећају и прилозима помажу бивши парохијани од којих је највећи број расељен по местима равног Срема. Данашња манастирска парохија је мала и сваким даном, због одласка млађег нараштаја у градове постаје све мања. Иако са скромним материјалним могућностима, у манастиру Драговићу је започета и већ једним делом уређена велика манастирска зграда, са великом трпезаријом и многим пропратним одајама, коју манастир подиже за потребе народа који се о храмовној слави и другим црквеним празницима у великом броју окупља код ове српске светиње [1].

Настојитељи манастира Драговића

Тешко је утврдити тачан број, а поготово имена свих старешина манастира Драговића у дугој и бурној историји његовог постојања. Ипак, од оних о којима постоје писана сведочанства, један број заслужује да се помене. Енергични и већ помињани владика Никодим Бусовић учинио је много да се очува, а касније и обнови манастир Драговић. Владика Никодима наследио је 1719.године вредни, али већ уморни, владика Стефан Љубибратић који је дошао у Далмацију са српским народом из Босне и Херцеговине. Игуман Викентије /1714-1761/ оправрио је манастирску цркву и звоник. Игуман Леонтије Милковић /1764-1772/, поред многих драгоцености које је поклонио манастиру Драговићу, 1722.године обновио је олтар. За време игумана Георгија Адамовића /1775-1780/ иконе манастира Драговића оковане су сребром у Венецији. Викентије Стојисављевић /1780-1798/ започео је још као јеромоах 1777.године зидање новог манастира на месту званом „Виногради“. Године 1789, овај угледни свештеник ишао је на поклоничко путовање на острво Крф, одакле је донео многе црквене драгоцености за потребе манастира. Игуман Стефан Дувајић /1807-1810/ био је 1809.године један од вођа устанка у Далмацији који су Аустријанци дигли против Француза. Игуман Спиридон Сврдлин био је у два наврата настојатељ, манастира Драговића /1804-1807 и 1813-1817/. Био је члан православног Синода у Задру. О свом трошку 1813.године сазидао је манастирску кућу у Рибарићу. У његово време, 1816.године, подигнут је Вуковићев мост. Игуман Петроније Торбица /1817-1822/ обновио је 1819.године манастирску цркву и подигао манастирску кућу у Братишковцима код Скрадина. Игуман Јеротеј Ковачевић /1845-1850/ био је биран од народа за заступника у Покрајинском сабору и Царевом већу у Бечу. За време Словенске етнографске изложбе у Москви био је један од делегата. Том приликом обишао је многе руске манастире и набавио многе црквене драгоцености за далматинске манастире, посебно за манастир Драговић. У време јеромонаха Илариона Торбице почета је 1854.године изградња нове манастирске цркве и манастирског комплекса на новој локацији. Године 1864, јеромонах Иларион произведен је за игумана и у његово време освештана је 1866.године нова црква манастира Драговића. Игуман Иларион бринуо је о просвети, па је његовим настојањем 1874.године подигнута Народна школа недалеко Вуковићевог моста за српски нараштај. Архимандрит Силвестер Боговац примио је управу манастира Драговића 1891.године. Као учен и угледан монах био је почасни члан Котарског већа у Сињу. За време његове управе прекривена је нова црква, а бринуо се и о старом манастиру Драговићу. Силвестер Јовић дошао је у манастир Драговић после ратних разарања и учинио је много на његовој обнови. Због свог реновирања 1926.године епископ Данило Петровић одликовао га високим црквеним признањем и почастима. Наум Милковић и Рувим Штрбац управљали су манастиром тешкох дана Другог светског рата, када је манастир Драговић осетио страхоте рата. За време протосинђела Рувима Штрбца пресељен је манастир Драговић на данашњу локацију. Данашњи управитељ манастира Драговића, јеромонах Данило Јокић, достојан је наследник својих предходника и његово време тек долази.

Старјешине манастира Драговића

бр. Старјешина период[Никодм Бусовић, епископ](#) ___ [1694](#) ______ ___ [2](#) ___ [Теофил, игуман](#) ___ [1707](#) ______ ___ [3](#) ___ [Саватије Љубибратић, епископ](#) ___ [1719](#) ______ ___ [4](#) ___ [Теофил Југовић, игуман](#) ___ [1737](#) ______ ___ [5](#) ___ [Арсеније Николић, игуман](#) ___ [1738-1741.](#) ______ ___ [6](#) ___ [Викентије, игуман](#) ___ [1741-1764.](#) ______ ___ [7](#) ___ [Леонтије Миланковић, игуман](#) ___ [1764-1772.](#) ______ ___ [8](#) ___ [Мелетије Мудрић, игуман](#) ___ [1772-1773.](#) ______ ___ [9](#) ___ [Гаврил Црнчевић, игуман](#) ___ [1773-1774.](#) ______ ___ [10](#) ___ [Мојсије Милојевић, игуман](#) ___ [1774-1775.](#) ______ ___ [11](#) ___ [Георгије Адамовић, игуман](#) ___ [1775-1780.](#) ______ ___ [12](#) ___ [Викентиј Стојисављевић, игуман](#) ___ [1780-1798.](#) ______ ___ [13](#) ___ [Атанасије Ђурић, игуман](#) ___ [1798-1804.](#) ______ ___ [14](#) ___ [Спиридон Сврдлин, игуман](#) ___ [1804-1807.](#) ______ ___ [15](#) ___ [Стефан Дубајић, архимандрит](#) ___ [1807-1810.](#) ______ ___ [16](#) ___ [Јоаникије Радиновић, игуман](#) ___ [1810-1811.](#) ______ ___ [17](#) ___ [Симеон Ивић, игуман](#) ___ [1811-1813.](#) ______ ___ [18](#) ___ [Спиридон Сврдлин, игуман](#) ___ [1813-1817.](#) ______ ___ [19](#) ___ [Партеније Торбица, игуман](#) ___ [1817-1822.](#) ______ ___ [20](#) ___ [Јоаникије Радинковић, игуман](#) ___ [1822-1829.](#) ______ ___ [21](#) ___ [Никодим Новаковић, игуман](#) ___ [1829-1831.](#) ______ ___ [22](#) ___ [Никифор Новаковић, игуман](#) ___ [1831-1835.](#) ___

<u>23</u>	<u>Симеон Илић, администратор</u>	<u>1835-1836.</u>
<u>24</u>	<u>Јосиф Милковић, администратор</u>	<u>1836-1841.</u>
<u>25</u>	<u>Никанор Синобад, администратор</u>	<u>1841-1843.</u>
<u>26</u>	<u>Антоније Мијовић, администратор</u>	<u>1843-1844.</u>
<u>27</u>	<u>Јосиф Милковић, администратор</u>	<u>1844-1845.</u>
<u>28</u>	<u>Јеротеј Ковачевић, игуман</u>	<u>1845-1850.</u>
<u>29</u>	<u>Јаков Радуловић, администратор</u>	<u>1850-1854.</u>
<u>30</u>	<u>Иларион Торбица, игуман, касније архимадрит</u>	<u>1854-1892.</u>
<u>31</u>	<u>Силвестер Боговац, архимадрит</u>	<u>1892-1914.</u>
<u>32</u>	<u>Партеније Миоковац, управитељ</u>	<u>1914-1924.</u>
<u>33</u>	<u>Севастијан Јовић, игуман</u>	<u>1924-1933.</u>
<u>34</u>	<u>Наум Милковић, игуман</u>	<u>1933-1945.</u>
<u>35</u>	<u>Рувим Штбац, протосинђел</u>	<u>1945-1968.</u>
<u>36</u>	<u>Данило Јокић, управитељ</u>	<u>1976-</u>

Референце

1. 1. Милеуснић, Слободан, уред. Градимир Станић. *Манастир Драговић* (на ((ср))). Врлика: Управа манастира Драговића.

Спољашње везе

- (www.eparhija-dalmatinska.hr) Српска православна црква, епархија далматинска:
- Српска православна црква, епархија западно-европска: Манастир Драговић (www.pravoslavlje.nl)
- Сајт о селу Врлици: Манастир Драговић (vrlika.free.fr)